

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Ὑπὲρ Μαντιθέου* §§11-12

A1.

α.

1) – Λ: πάντας αὐτούς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας

2) – Σ: καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους

3) – Λ: Ἔτι δ', ὧ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξαι περὶ ἐμοῦ δύναίτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφήν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην

4) – Σ: Πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν παρέχω τῇ πόλει.

β.

Με τη φράση «**εἰς τοιούτους ἀγῶνας**» ο Μαντίθεος αναφέρεται στις επιμέρους περιπτώσεις δικῶν ἢ καταγγελιῶν: *δίκη, γραφή, εἰσαγγελία*.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ἰσοκράτης, *Ἀρεοπαγίτικὸς* §§48-50

Στο συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο ο Ἰσοκράτης κακίζει τη νεολαία της εποχῆς του για μία σειρά ἀπὸ κακές συνήθειες, στις οποίες αναφέρεται καὶ ο Μαντίθεος (πιο συνοπτικά). Επομένως, το κείμενο θα μπορούσε να αξιοποιηθεῖ για ἐμβάθυνση στη συγκεκριμένη ἀναφορά του Μαντίθεου, ἀλλὰ καὶ για συσχετισμὸ (ἢ καὶ ἐρμηνεία) των ἀντιλήψεων για τους νέους της Αθήνας τον 4ο αἰ. π.Χ..

B4. 1-α, 2-α, 3-β, 4-β, 5-β

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ἰσοκράτης, *Πρὸς Δημόνικον* §§24-25

Ενδεικτικὲς νεοελληνικὲς ἀποδόσεις

Κανένα να μη κάνεις φίλο πρότου ἐξετάσεις πῶς ἔχει συμπεριφερθεῖ προς τους παλαιούς του φίλους· διότι πρέπει να προβλέπεις ὅτι θα συμπεριφερθεῖ καὶ προς ἐσένα, ὅπως συμπεριφέρθηκε καὶ προς ἐκείνους. Να γίνεσαι μεν ἀργὰ φίλος, ἀφού ὅμως γίνεις φίλος να μένεις πιστός στην φιλία. Διότι εἶναι ἐξ ἴσου ἀπρεπές να μην ἔχεις κανένα φίλο καὶ να ἀλλάζεις πολλούς φίλους συχνά. Να μη δοκιμάζεις τους φίλους σου κατὰ τέτοιο τρόπον ὥστε ἀπὸ τη δοκιμὴ αὐτὴ να προέρχεται για

Να μη κάνεις κανένα φίλο, προτού ἐξετάσεις, πῶς ἔχει μεταχειρισθεῖ τους προηγουμένους φίλους του· διότι ἐλπίζε, ὅτι αὐτός θα συμπεριφερθεῖ καὶ προς ἐσένα με τον ἴδιο τρόπο, ὅπως καὶ προς ἐκείνους· με βραδύτητα να γίνεσαι φίλος, ὅταν ὅμως γίνεις να προσπαθεῖς να παραμένεις· διότι εἶναι ἐξ ἴσου αἰσχρὸ το να μην ἔχεις κανένα φίλο καὶ το να ἀλλάζεις πολλούς συντρόφους· οὔτε με βλάβη να δοκιμάζεις τους φίλους, οὔτε πάλι να θέλεις να μη δοκιμάζεις τους φίλους σου· τούτο

σένα ζημία, μήτε όμως να θέλεις να έχεις τους φίλους σου αδοκίμαστους. Αυτό θα κατορθώσεις, αν προσποιείσαι ενώπιον αυτών ότι έχεις ανάγκες τις οποίες δεν έχεις· να ανακοινώνεις σ' αυτούς ζητήματα, τα οποία μπορούν να κοινοληγηθούν, παρουσιάζοντας αυτά ως μυστικά· αν διαψευσθείς στις ελπίδες σου, δεν θα υποστείς από αυτό καμία ζημία, εάν όμως οι ελπίδες σου επιβεβαιωθούν, θα έχεις ασφαλέστερη γνώση του χαρακτήρα των φίλων σου. Να δοκιμάζεις τους φίλους στις δυστυχίες και στους κοινούς κινδύνους· διότι τον μεν χρυσό δοκιμάζουμε στη φωτιά, ενώ τους φίλους τους διακρίνουμε στις ατυχίες. Θα τηρήσεις άριστη στάση απέναντι στους φίλους σου, αν δεν περιμένεις αυτοί να σου γνωρίσουν τις ανάγκες τους, αλλ' αν αυθορμήτως έλθεις σε βοήθειά τους, όταν οι περιστάσεις το επιβάλλουν.

Μτφρ. Κ.Θ. Αραπόπουλος. 1950. Διασκευή από την Επιστημονική Ομάδα.

Γ4.

α.

Η (δευτερεύουσα ονοματική) πρόταση *πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις* (πλάγια ερώτηση) είναι αντικείμενο στο ρήμα *έξετάσης*. (2 μονάδες)

φίλον: αντικείμενο στο απαρέμφατο *έχειν*.

τοῦτο: αντικείμενο στο ρήμα *ποιήσεις*.

τούς φίλους: αντικείμενο στο ρήμα *Δοκίμαζε*.

τοῖς φίλοις: αντικείμενο στο ρήμα *χρήσει*.

β.

Υπόθεση: *εάν μή προσμένης τὰς παρ' ἐκείνων δεήσεις, ἀλλ' αὐτεπάγγελτος αὐτοῖς ἐν τοῖς καιροῖς βοηθῆς* = Δύο υποθέσεις: *Ἐάν* + υποτακτική ενεστώτα (*προσμένης, βοηθῆς*)

Απόδοση: *Οὕτως ἄριστα χρήσει τοῖς φίλοις* = Οριστική μέλλοντα (*χρήσει*)

Πρόκειται για σύνθετο υποθετικό λόγο που δηλώνει το προσδοκώμενο.

μάλιστα θα κατορθώσεις, εάν, χωρίς να έχεις ανάγκη, προσποιείσαι ότι έχεις· όσα δύνανται να λεχθούν, να τα ανακοινώνεις, ως εάν επρόκειτο περί μυστικών· διότι αν μεν αποτύχεις σε τίποτε δεν θα βλαφθείς· αν όμως επιτύχεις, θα γνωρίσεις καλύτερα τον χαρακτήρα τους. Να δοκιμάζεις τους φίλους και από την κακοτυχία κατά τον βίο και από τη συμμετοχή στους κινδύνους· διότι το μεν χρυσάφι το δοκιμάζουμε στη φωτιά, τους φίλους όμως τους γνωρίζουμε καλά στα ατυχήματα. Τότε θα εξυπηρετήσεις τους φίλους με άριστο τρόπο, εάν δεν περιμένεις τις παρακλήσεις τους, αλλά εάν αυτόκλητος βοηθάς αυτούς στις κακές περιστάσεις.

Μτφρ. Μ. Πρωτοψάλτης. [1939] χ.χ. Διασκευή από την Επιστημονική Ομάδα.